

5. Kulturbevaring

Aftale mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti om:

Kulturbevaring, herunder magasiner til Rigsarkivet m.v., Den Gamle By i Århus samt aftale om Den Jyske Opera, Peter Schaufuss Balletten og Aalborg Teater

(3. november 2003)

Aftale om kulturbevaring, herunder magasiner til Rigsarkivet m.v., Den Gamle By i Århus samt aftale om Den Jyske Opera, Peter Schaufuss Balletten og Aalborg Teater

1. Aftale om kulturbevaringen, herunder magasiner til Rigsarkivet m.v. Kulturbevaring

Baseret på "Udredningen om bevaring af kulturarven" er der mellem parterne enighed om en langsigtet indsats for bevaringen af den fælles kulturarv. Aftalen omfatter to indsatsområder:

1. Øget indsats for bevaring af den fysiske kulturarv.
2. En samlet plan for bevaringen af den elektroniske kulturarv.

Til formålet afsættes 40 mio.kr. årligt i perioden 2004-2007. Aftalen er optrykt som bilag 1.

Magasiner

Parterne er enige om etablering af tidssvarende magasiner til Statsbiblioteket og Erhvervsarkivet i Århus samt etableringen af midlertidige magasinløsninger til landsarkiverne i henholdsvis Aabenraa og Viborg.

Parterne er endvidere enige om, at der på DSB's arealer ved Kalvebod Brygge etableres magasiner til Rigsarkivet, Landsarkivet for Sjælland og Det Kongelige Bibliotek.

Aftalen er optrykt som bilag 2.

2. Aftale om Den Gamle By i Århus

Med henblik på primært at styrke museets muligheder for at finansiere vedligeholdelsen af museets bygningsmasse er parterne enige om, at Den Gamle By i Århus i perioden 2004-2007 tilføres en merbevilling på 4 mio.kr. årligt.

3. Aftale om Den Jyske Opera, Peter Schaufuss Balletten og Aalborg Teater

Med henblik på at styrke teaterudbuddet også uden for hovedstaden afsættes samlet 10 mio.kr. årligt til Den Jyske Opera, Peter Schaufuss Balletten og Aalborg Teater. Aftalen er optrykt som bilag 3.

4. Finansiering

Parterne er enige om, at ovenstående aftaler finansieres af det på finanslovsforslaget indbudgetterede bortfald af støtten til befordring af uge- og månedsblade. Forslaget træder i kraft pr. 1. marts 2004.

Der er udsigt til en øget konkurrence blandt distributørerne. Afviklingen af portostøtten til uge- og månedsblade og den pågående postliberalisering vil understøtte denne udvikling. Det forventes således ikke, at der vil ske en markant forøgelse af distributionstaksterne for de berørte blade. Forligsparterne har noteret sig, at regeringen vil følge udviklingen på distributionsmarkedet nøje.

Parterne er endvidere enige om, at der oprettes en ny pulje til støtte af almennyttige-, almenvelgørende-, humanitære-, miljø-, kunst-, kulturelle-, idræts- og undervisningsblade.

Bilag 1. Kulturbevaring

Med henblik på at understøtte den fortsatte bevaring af vores fysiske og elektroniske kulturarv er der indgået følgende aftale om målsætningerne og den økonomiske ramme for den bevaringsmæssige indsats i perioden 2004-2007.

1. Bevaringsmæssige målsætninger og indsatsområder

Aftalen om bevaring af kulturarven 2004-2007 bygger på regeringens "Udredning om bevaring af kulturarven", der blev afleveret til Folketinget i foråret 2003 og behandlet på en forespørgselsdebat den 15. maj 2003.

Aftalen er et samlet udspil til en langsigtet indsats for bevaring af vores fælles kulturarv. Med planen tilsigtes, at kulturarven kan nyttiggøres af nutiden og bringes videre til de næste generationer. Det er således et vigtigt element i indsatsen at understrege sammenhængen mellem bevarings- og formidlingsarbejdet på vores kulturinstitutioner.

Aftalen omfatter to indsatsområder:

1. Øget indsats for bevaring af den fysiske kulturarv
2. Samlet plan for bevaring af den elektroniske kulturarv

15 konkrete initiativer inden for de to områder har til formål, at der tages fat på at løse en række væsentlige problemer med at bevare kulturarven.

Indsatser:

Den fysiske kulturarv

- Øget indsats for bevaringen af den fysiske kulturarv
- Pulje til konservering af truede genstande af enestående national betydning på det ikke-statslige museumsområde
- Bevaring af industrisamfundets kulturarv
- Masseafsyring af papir
- Bedre bevaring og håndtering af genstande
- Koordineret indsamling og kassation af genstande
- Færdigudvikling af kulturhistorisk samlingsdatabase
- Øget elektronisk samlingsregistrering
- Manual for god magasinerings
- Øget anvendelse af fællesmagasiner og fælleskonserveringsværksteder

Den elektroniske kulturarv

- Udvidet pligtaflevering
- Indhentning af efterslæb af indsamling af materiale fra internettet
- Styrkelse af forsknings- og udviklingsindsatsen om bevaring af den elektroniske kulturarv
- Håndtering af tilvækst af elektroniske arkivalier på Statens Arkiver og indhentning af efterslæb
- Tilgængeliggørelse af elektroniske arkivalier

Indsatserne er nærmere beskrevet nedenfor og vil blive understøttet af en række øvrige initiativer på kulturministeriets område.

2. Økonomisk ramme

Den angivne økonomiske ramme for den bevaringsmæssige indsats 2004-2007 er baseret på regeringens finanslovsforslag 2004.

Den økonomiske ramme for bevaringsaftalen

Mio.kr. 2004-priser	2004	2005	2006	2007	2004-07 i alt
Kulturbevaring	40,0	40,0	40,0	40,0	160,0

Inden for denne ramme understøttes bevaringsindsatsen som beskrevet i de 15 initiativer, i udgangspunktet med en overordnet fordeling på 75 pct. til den fysiske kulturarv og 25 pct. til den elektroniske kulturarv.

3. Konkrete bevaringsinitiativer

Den fysiske kulturarv

Øgede bevillinger til de statslige kulturbærende institutioner til konservering af nedbrydningstruede genstande af enestående national betydning

Der afsættes et betydeligt beløb til forebyggende konservering og til at indhente af efterslæbet med konservering af genstande på centrale statslige museer, arkiver og biblioteker.

Pulje til konservering af truede genstande af enestående national betydning på det ikke-statslige museumsområde

Der afsættes en pulje i Kulturarvsstyrelsen, som kan søges af statsanerkendte museer til at løse påtrængende bevaringsopgaver for genstande af enestående national betydning. Bevaringsproblemer på museer, der modtager særligt tilskud i henhold til museumsloven (§16-museer) vil også kunne indgå i tilskudsfordelingen.

Bevaring af industrisamfundets kulturarv

"Udredning om bevaring af kulturarven" viste, at bevaringen af industrisamfundets kulturarv udgør en helt særlig problemstilling.

Kulturarvsstyrelsen udpeger derfor industrisamfundets kulturarv som et særligt satsningsområde. Satsningen er tværgående og involverer såvel indsamling af genstande/værker, dokumentation og forskning samt bevaring af bygningskulturen. Kulturarvsstyrelsen udarbejder inden udgangen af 2004 et særskilt projektoplæg for industrisamfundets kulturarv, der omfatter bevaring af bygningskulturen, museernes indsamling samt debatskabende initiativer om kulturarven for de sidste 100 år. Kulturarvsstyrelsen iværksætter og koordinerer samarbejde med de mange museer, der beskæftiger sig med denne del af kulturarven.

Masseafsyring af papir

Kulturministeriet nedsætter en arbejdsgruppe bestående af specialister på papirafsyringsområdet, der skal udarbejde en handlingsplan for masseafsyring af samlinger på arkiv- og biblioteksområdet.

Arbejdsgruppen får som opgave at identificere behandlingskrævende samlinger og vejlede institutionerne i udarbejdelse af handlingsplaner for masseafsyring af papir. Handlingsplanerne skal ligge klar inden udgangen af 2007.

Bedre bevaring og håndtering af genstande

Kulturarvsstyrelsen udarbejder i samarbejde med Konservatorskolen, Biblioteksstyrelsen og Statens Arkiver vejledende standarder for den daglige bevaring og håndtering af genstande.

Koordineret indsamling og kassation af genstande

Kulturarvsstyrelsen vil udarbejde retningslinjer for og forbedre koordineringen af indsamling og kassation inden for det kulturhistoriske museumsområde.

Færdigudvikling af kulturhistorisk samlingsdatabase

Kulturarvsstyrelsen er i gang med at udvikle en database, hvor landets museer kan registrere alle deres samlinger. Basen er forudsætningen for en mere målrettet indsamlings- og kassationspolitik i

fremtiden. Færdigudviklingen af databasen fremskyndes til primo 2004 for at skabe et grundlag for at få samlet overblik over de samlinger, som befinder sig på landets museer.

Øget elektronisk samlingsregistrering

Kulturministeriet opretter en pulje til fremme af den elektroniske registrering på de kulturhistoriske museer. Puljen administreres af Kulturarvsstyrelsen.

Manual for god magasinering

Kulturarvsstyrelsen vil udarbejde en manual for god magasinering. Arbejdet vil blive gennemført i samarbejde med relevante aktører på området.

En manual om god magasinering skal omhandle krav til klimatisering og klima-styring, krav til brand- og tyverisikring, krav til evakueringsplaner samt krav til bemanning og tilsyn.

Øget anvendelse af fællesmagasiner og fælleskonserveringsværksteder

Fælles magasinløsninger gør det billigere for den enkelte institution at få de bedste opbevaringsforhold. Kulturministeriet vil tilskynde til, at fælles magasiner og fælles konserveringsværksteder indgår i overvejelserne, når nye anlægs-projekter igangsættes.

Den elektroniske kulturarv

Udvidet pligtaflevering

Kulturministeriet har iværksat arbejdet med en udvidelse af pligtafleveringslovens anvendelsesområde. Lovforslaget forventes sendt i høring i løbet af foråret 2004, således at det kan fremsættes i folketingssamlingen 2004-05.

Indhentning af efterslæb af indsamling af materiale fra internettet

Kulturministeriet afsætter en pulje til indhentning af det indsamlingsmæssige efterslæb på internettet.

Styrkelse af forsknings- og udviklingsindsatsen om bevaring af den elektroniske kulturarv

Kulturministeren vil nedsætte en styregruppe for digital bevaring bestående af repræsentanter for de centrale kulturbevaringsinstitutioner. Styregruppen skal samarbejde om den fortsatte udvikling af hensigtsmæssige bevaringsmetoder og -strategier og deltage aktivt i den internationale videndeling på området. Kulturministeriet afsætter en pulje, som styregruppen vil få til opgave at prioritere og fordele til forsknings- og udviklingsarbejder på institutionerne.

Håndtering af tilvækst af elektroniske arkivalier på Statens Arkiver og indhentning af efterslæb

I forbindelse med en kommende resultatkontrakt med Statens Arkiver for 2005 afsættes midler bl.a. til konvertering af ældre elektroniske arkivalier med henblik på at sikre en billig langsigtet bevaring.

Tilgængeliggørelse af elektroniske arkivalier

Statens Arkiver skal sikre, at elektroniske arkivalier kan stilles til rådighed for offentligheden, uden at der stilles krav om væsentlige it-forudsætninger hos brugerne. For at ældre elektroniske arkivalier kan gøres tilgængelige, skal der afsættes midler til at udvikle et standardiseret søgeværktøj.

Bilag 2. Magasiner

Rigsarkivet og Landsarkivet for Sjælland

Der afsættes 565 mio.kr. på FL04 til etablering af fælles magasiner for Rigsarkivet og Landsarkivet for Sjælland på den nuværende Godsbanegårdsgrund langs Kalvebod Brygge. Rigsdagsgården brandsikres.

Statsbiblioteket og Statens Arkiver i Jylland

Der afsættes 60 mio.kr. på FL04 til et fælles magasin for Statsbiblioteket og Erhvervsarkivet i Århus, der løser de to institutioners magasinbehov frem til ca. 2020. Fraflytningen af Erhvervsarkivets og Statsbibliotekets midlertidige magasinlejemål i Brabrand og Ballerup m.m. vil frigøre 2,6 mio.kr. årligt, som tilfalder statskassen, når den varige magasinløsning er etableret.

Etablering af magasinløsning for de øvrige arkiver i provinsen udskydes. Der etableres kompaktreoler i Landsarkivet for Sønderjylland, samt midlertidige lejemål for Landsarkivet for Nørrejylland. Udgiften hertil udgør ca. 7,3 mio.kr. i 2004 og herefter ca. 2,1 mio.kr. årligt i lejeudgift fra og med 2005, indtil en varig løsning er etableret. I 2004 finansieres 3,9 mio.kr. indenfor Kulturministeriets eksisterende rammer.

Nationalmuseet

Der nedsættes ultimo 2003 en arbejdsgruppe, der skal belyse, hvordan Nationalmuseets magasinproblemer langsigtet kan løses. Arbejdsgruppen vil også kunne inddrage spørgsmål om løsning af magasinproblemer for andre institutioner under Kulturministeriet i hovedstadsområdet. Arbejdsgruppen skal afslutte sit arbejde inden sommeren 2004.

Bilag 3. Den Jyske Opera, Peter Schaufuss Balletten og Aalborg Teater

Det Kongelige Teater er som nationalscene landets store og dominerende udbyder af teater. Med teatrets nye opera/ballethus i Københavns Havn bliver denne situation yderligere forstærket. Der er derfor behov for at sikre, at der uden for hovedstadsområdet findes et opera- og ballettilbud på niveau med Det Kongelige Teater.

For at styrke opera- og balletudbuddet også udenfor hovedstaden og sikre en balanceret teaterpolitik, der fokuserer på hele landet, er der indgået aftale om følgende bevillinger for perioden 2004-2007:

Provinsteatre

Mio.kr. 2004-priser	2004	2005	2006	2007	2004-07 i alt
Den Jyske Opera.	5,7	5,5	5,2	5,1	21,5
Peter Schaufuss Balletten.	3,9	3,7	3,6	3,4	14,6
Aalborg Teater *).	0,4	0,8	1,2	1,5	3,9
I alt.	10,0	10,0	10,0	10,0	40,0

*) Der er på FFL04 allerede indarbejdet en merbevilling på 0,3 mio.kr. årligt i perioden 2004-2006.

Den Jyske Opera

Særbevillingen til Den Jyske Opera for aftaleperioden 2004-2007 skal bidrage til og forstærke fokus på opera som kunstart, udviklingen og konsolideringen af Den Jyske Operas kor samt samarbejdsprojekter mellem Den Jyske Opera og Det Kongelige Teater.

Peter Schaufuss Balletten

Særbevillingen til Peter Schaufuss Balletten skal i aftaleperioden sikre en videreudvikling af ballettens imponerende arbejde med at opbygge en dansetradition i provinsen samt Schaufuss Ballettens vision om at producere nyskabende balletforestillinger, der appellerer til et nyt og stort publikum.

Aalborg Teater

Aalborg Teater har af historiske årsager et markant lavere statsligt driftstilskud end de to øvrige landsdelsscener. Med henblik på en gradvis tilnærmelse til de øvrige landsdelssceners forøges Aalborg Teaters driftstilskud i aftaleperioden.